

మా పప్పీ.. జార్జత్త!

- యానిమల్ కేర్ సెంటర్లకు పెరుగుతున్న ఆదరణ
- రోజుకు రూ.500 నుంచి రూ.800 వరకు వసూలు
- చలి, ఎండా కాలాల్లో ప్రత్యేక ఏర్పాట్లు
- పెంపుడు జంతువుల యజమానులకు భరోసా

●సార్.. మా పప్పీని జార్జత్తగా చూసుకోండి. నాలుగు రోజుల్లో తిరిగి వచ్చేస్తాం.. ఓ పెంపుడు జంతువు యజమాని విన్నవం.
 ●మా జెస్సీ (పిల్లి పిల్ల)ని మీపై వచ్చుకంటే పదిలిపెట్టి వెళ్తున్నాం. దాని తిండిపై కాస్త శ్రద్ధ పెట్టండి.. చురో పిల్లి ప్రమీకు రాలి విజ్ఞప్తి.

ఇటీవల యానిమల్ కేర్ సెంటర్ల దగ్గర వినిపిస్తున్న మాటలు. రెండ్రోజులు పెండ్లికి వెళ్లాలన్నా, నాలుగు రోజులు విహార యాత్రకు వెళ్లి రావాలన్నా భయపడే వారు జంతు ప్రేమికులు. ఎందుకంటే ఎంతో ప్రేమగా, తమ పిల్లలతో సమానంగా పెంచుకునే పెంపుడు జంతువులను వెంట తీసుకెళ్లేక, ఇక్కడే ఒంటరిగా వదలేక సతమతమయ్యేవారు. ఇంట్లోనే ఒకరు ఉండాలన్న పరిస్థితి కూడా ఉండేది. ఇంకొందరు అలాంటి యాత్రలకే వెళ్లే వారు కాదు. కానీ అలాంటి అన్ని సమస్యలకు పరిష్కారం లభించింది. పరిమిత కాలం పాటు పెంపుడు జంతువుల సంరక్షణను చూసేందుకు యానిమల్ కేర్ సెంటర్లు వెలిశాయి. ఇటీవల వీటికి మరింత ఆదరణ లభించింది. కరోనా తర్వాత పెంపుడు జంతువులు పెంచుతున్న వారి సంఖ్య కూడా పెరుగుతున్నదని కేర్ సెంటర్ల నిర్వాహకులు చెబుతున్నారు.

యానిమల్ కేర్ సెంటర్లో వసతులు

వివిధ రకాల పిల్లలు.

నల్ల కుక్క పిల్ల

పెంపుడు జంతువులంటే ప్రేమ
 జంతు ప్రేమికులకే ఈ సంరక్షణ చూడడం వీలవుతున్నది. నా భార్యకు పెంపుడు జంతువులంటే ప్రాణం. అదే నాకూ ఇష్టంగా మారింది. అందుకే 20 ఏండ్ల కిందట యానిమల్ కేర్ సెంటర్ ను ఏర్పాటు చేశా. వాటితో గడపడాన్ని సంతోషంగా భావిస్తా. మా పిల్లలతో కలిసి వాటిని బాగా చూసుకుంటా. నా దగ్గర దాదాపు 60 వరకు కుక్కలు ఉంటాయి. పిల్లలు కూడా వివిధ రకాల బ్రాండ్లు ఉన్నాయి. పెంపుడు జంతువుల యజమానులకు సంబంధించినవి సరాసరి దాదాపు 10 వరకు ఉంటాయి. వాటికి రోజూ చికిత్స చేసే పెడుతుంటారు. కొందరు యజమానులు మాత్రం పలానా ఆహారమే పెట్టాలని చెబుతుంటారు. అందుకు తగ్గట్టే ఏర్పాట్లు చేస్తుంటారు. వాటి సంరక్షణలో ఆత్మ సంకల్పి ఉన్నది.
 - జి మధుసూదన్ రెడ్డి, జిఎస్ఎస్ఎస్ ఫామ్స్ అండ్ కెనెల్స్, నిర్వాహకుడు, మల్లపల్లి, పెద్దలంబర్పేట

కేర్ సెంటర్లో కుక్క

కుక్క పిల్ల

సరైన ఆహారం.. మంచి వాతావరణం
 పెంపుడు జంతువుల యజమానులు ఎక్కడికైనా వెళ్తే వచ్చినా, ఇతర ఏ సందర్భంలోనైనా ఇంటిని విడిచి రెండుమూడు రోజులు వెళ్తే వస్తే చాలు తక్కువ దగ్గరలోని యానిమల్ కేర్ సెంటర్ ను సంప్రదించుతారు. తాము ప్రేమగా చూసుకునే కుక్కలు, పిల్లలను అక్కడ వదిలేస్తున్నారు. వదిలే సమయంలో సెంటర్ నిర్వాహకులకు కొందరు పెద్ద మెనూనే ఇస్తున్నారు. అవి రోజూ తినేలా ఆహారం సిద్ధం చేయాలని సూచనలు చేస్తున్నారు. మరికొందరు నేరుగా వండి తీసుకొచ్చి ఇచ్చేస్తున్నారు. కొందరు వెడ్జిగ్రాంటిటి పెట్టాలని చెబుతున్నారు. చాలామంది చికిత్స చేసే వడ్డించాలని సూచిస్తున్నారు. పెంపుడు జంతువులు ఉండేందుకు అన్ని సదుపాయాలు ఉన్న సెంటర్లకు ఎక్కువ వసతి ఉంటుంది. యానిమల్ కేర్ సెంటర్లలో ఉంటుంది. ఆ లైసెన్సు రెండేండ్లకోసారి రిన్యూవల్ చేయాల్సి ఉంటుంది. యానిమల్ వెల్ఫేర్ ఏజీ సెంటర్ ను తనిఖీ చేశాకే ఆ లైసెన్సు రిన్యూవల్ చేస్తారు. బ్రీడింగ్ సర్టిఫికేట్ సైతం తీసుకుంటారు. అలాంటి సర్టిఫికేట్ తీసుకున్న సెంటర్లలోనే నాణ్యమైన బ్రీడింగ్ అందుబాటులో ఉంటాయి. కొందరు మాత్రం ఎలాంటి లైసెన్సులు లేకుండా, రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకోకుండానే సెంటర్లను నడిపున్నారు. మరికొందరు ఇంట్లోనే బ్రీడింగ్ తయారు చేస్తున్నారు. వీటిలో నాణ్యమైన బ్రీడ్ ఉండకపోవచ్చని పలువురు సెంటర్ల నిర్వాహకులు చెబుతున్నారు. ఒక్కో కుక్కను సంరక్షించేందుకు రోజుకు రూ.500 నుంచి రూ.800 వరకు తీసుకుంటు

సాగు చేసిన కంది వేను

పూత కాలం.. సస్యరక్షణ మేలు

ప్రస్తుతం పూత దశలో కంది.. తెగుళ్లు సోకే ప్రమాదం

రైతుల అప్రమత్తతతోనే నష్ట నివారణ వ్యవసాయ అధికారుల సూచనలు, సలహాలు పాటించాలి సస్యరక్షణ చర్యలు తప్పనిసరిగా తీసుకోవాలి

కంది సాగులో సమగ్ర సస్యరక్షణ చర్యలు చేపడితే సరైన దిగుబడులు వస్తాయి. పైరును ఆశించే పురుగులు, తెగుళ్లను సరైన సమయంలో గుర్తించి వాటి నివారణకు చర్యలు తీసుకోవాలి. ప్రస్తుతం పూత దశలో ఉన్న కంది చేలకు తెగుళ్లు సోకే ప్రమాదం ఉన్నదని, రైతులు అప్రమత్తతతో నిష్పాన్ని నివారించుకోవచ్చని వ్యవసాయ అధికారులు సూచిస్తున్నారు. క్రిమిసంహారక మందులను మాత్రా దశలో అధిక దిగుబడి వచ్చి, ఎక్కువ లాభాలు పొందవచ్చన్నారు.

-న్యూస్ నెట్వర్క్, డిసెంబర్ 9

పూత పంపు పురుగు
 కంది పూత దశ కిలక మైనది. ఈ సమయంలో నీటి ఎద్దడి ఉన్నా, అవసరానికి మించి ఎక్కువ తడి ఇచ్చినా పూత రాలి దిగుబడి తగ్గుతుంది. ఈ క్రమంలో పూత దశలో ఆశించే తెగుళ్లు, వాటి నివారణకు తీసుకోవాలి. జాగ్రత్తలపై వ్యవసాయ అధికారులు పలు సూచనలు సలహాలు ఇచ్చారు. పూత రాలకు నివారణకు 8-10 లీటర్ల నీటికి ఫ్లూరో ఫిక్స్ 2 మి.లీ. చొప్పున కలిపి 10 రోజుల వ్యవధిలో రెండు సార్లు విచికారీ చేయాలి. పంటకు రోగాలు సోకిన వెంటనే రైతులు గుర్తించి మీకు చేరువలో ఉన్న వ్యవసాయ అధికారులను సంప్రదించి వారి సూచనల మేరకు మందులను విచికారీ చేయాలి.

మారుకమచ్చల పురుగు
 ఈ పురుగు లార్వాలూ ఆకులను, పూతను, కాయలను కలిపి గూడులా చేసి తింటాయి. వీటి నివారణకు లీటరు నీటికి 2.5 మి.లీ. క్లోరోపైరిఫాస్, ఒక మి.లీ. డైక్లోప్రోఫాస్ చొప్పున కలిపి విచికారీ చేయాలి. ఉధృతి ఎక్కువగా ఉంటే 10 లీటర్ల నీటికి స్పైరోనాడ్ 3 మి.లీ. చొప్పున కలిపి విచికారీ చేయాలి.

పంటకోత నిల్వ
 కంది కాయలు ఎండిన తరువాత మాత్రమే పంటను కోయాలి. కారణం పూత రెండు నెలల వరకు వస్తూనే ఉంటుంది. ఎండిన తరువాత కల్లతో కొట్టి కాయల నుంచి గింజలను వేరు చేయాలి. కందులను బూడిదతో కలిపి గానీ, వేపాకు కలిపి గానీ నిల్వ చేయాలి. నిల్వ చేసేటప్పుడు పురుగులు ఆశించకుండా ఉండేందుకు బాగా ఎండబెట్టాలి. ఇలాంటి చర్యలు తీసుకోవడం వల్ల కంది పంటలో అధిక దిగుబడి సాధించవచ్చు. రైతులు ఎప్పటికప్పుడు సస్యరక్షణ చర్యలు తీసుకుంటేనే అధిక దిగుబడి సాధించవచ్చు. పెట్టిన పెట్టుబడితో పాటు లాభాలు వచ్చే అవకాశం ఉన్నది. కంది సాగులో మంచి లాభాలు ఉన్నాయి. వ్యవసాయ అధికారుల సూచనలు పాటించాలి.

ఆకుముట్ట పురుగు
 ఇది సాధారణంగా పంట పెరిగే దశలో ఆశించి నష్టపరుస్తుంది. కానీ కొన్ని సమయాల్లో పూత దశలోనూ దీని ప్రభావం ఉంటుంది. అద్దెపురుగు పూత దశలో పూతను గూడలా చేసి లోపలి వదాల్లాలను తింటుంది. కాయలు తయారు అయ్యేటప్పుడు మొగ్గలను దగ్గరగా చేర్చి గూడు కడుతుంది. కాయలకు రంధ్రం చేసి లోపలి గింజలు తినడం వల్ల పంటకు ఎక్కువ నష్టం జరుగుతుంది. విత్తనం మొలకెత్తే దశలో ఈ పురుగు ఆశిస్తే పంటకాలం మొత్తం దీని ప్రభావం ఉండే అవకాశం ఉంది. తద్వారా పంట తీవ్రంగా నష్టపోతుంది. దీని నివారణకు లీటరు నీటికి మోనోక్రోటో ఫాస్ 1.6 మి.లీ. లేదా క్విన్సాల్ ఫాస్ 2. మి.లీ. చొప్పున కలిపి పూత దశలో విచికారీ చేయాలి.

తుఫాన్ ప్రభావంతో చలి తీవ్రత పెరుగుతున్నది. చల్లని గాలులు వీస్తుండడంతో జనం రోడ్లపైకి రావాలంటేనే జంతువులను ఉదయం 9 గంటల వరకు కూడా దట్టమైన పొగమంచు కమ్మేసి ఉండడంతో పాఠశాలలు, కళాశాలలకు వెళ్లి విద్యార్థులు, ఉద్యోగులు, వివిధ పనుల నిమిత్తం వెళ్లి ప్రజలు, కూలీలు అవస్థలు పడుతున్నారు. జనం బయటకు రావాలంటేనే జంతువులను. ఈ సీజన్లో రోగాలు రాకుండా జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలని వైద్యులు సూచిస్తున్నారు.
 -న్యూస్ నెట్వర్క్, డిసెంబర్ 9

గజ.. గజ

■ పెరిగిన చలి తీవ్రత ■ బయటికి రావడానికి జంతుకున్న జనం

వాణిజ్య పంటలతోపాటు ఇతర పంటలపై ఈ మధ్యకాలంలో రసాయన మందుల వాడకం పెరిగింది. వివిధ రకాల పురుగులు, తెగుళ్లను నివారించేందుకు రైతులు ప్రమాదకరమైన మందును ఆశ్రయిస్తున్నారు. పంటకాలంలో ఆరు నుంచి పదిసార్లు రసాయన మందులను విచికారీ చేయడం ఆందోళనకరం. వాడే పద్ధతి తెలియకపోవడం, కనీస జాగ్రత్తలు పాటించకపోవడంతో పలువురు రైతులు ప్రాణాల మీదకు తెచ్చుకుంటున్నారు. మరికొందరు అనారోగ్యం పాలవుతున్నారు. రసాయన మందుల విచికారీలో తగిన జాగ్రత్తలు పాటించాలని మద్దూర్ మండల వ్యవసాయాధికారి రాజు చెబుతున్నారు.
 -న్యూస్ నెట్వర్క్, డిసెంబర్ 9

ఆధునిక వ్యవసాయ విధానంలో దిగుబడులను పెంచుకునేందుకు రసాయన ఎరువులు, క్రిమిసంహారక మందుల వినియోగం పెరిగిపోయింది. ఎరువులు, క్రిమిసంహారక మందులు స్త్రీ చేసే సమయంలో తగిన జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలని, లేదంటే ఆనారోగ్య సమస్యలు ఉత్పన్నమయ్యే ప్రమాదం ఉన్నదని హెచ్చరిస్తున్నారు. ముఖ్యంగా మోనోక్రోటోఫాస్, ఆక్సిడి మోటాస్, మిథైల్, ఆసిఫేట్ తదితర విషపూరితమైన మందులు విచికారీ చేసే సమయంలో వాటి వినియోగ విధానంపై కచ్చితంగా అవగాహన ఉండాలని సూచిస్తున్నారు.

- క్రిమిసంహారక మందుల వినియోగంపై అవగాహన తప్పనిసరి
- అజాగ్రత్తగా ఉంటే ప్రమాదకరం
- తగు జాగ్రత్తలు పాటించాలంటున్న వైద్యులు, వ్యవసాయ అధికారులు

పిచికారీ చేసేటప్పుడు తీసుకోవాల్సిన జాగ్రత్తలు

- మందుల పిచికారీకి ముందు వ్యక్తి తప్పనిసరిగా ముక్కు, కండ్లకు మందు తాకకుండా హెల్మెట్ లాంటిది తప్పనిసరిగా ధరించాలి.
- మందును ట్యాంకుల్లో కలుపుకొనే సమయంలో చేతులకు తోడుగులు ఉపయోగించాలి.
- పిచికారీ సమయంలో నీళ్లు తాగడం, బీడ్, సిగరెట్ పీల్చడం లాంటి పనులు చేయరాదు.
- పిచికారీ అనంతరం చరిత్రంగా స్నానం చేసిన తర్వాతే ఆహార పదార్థాలు తినాలి.
- మందును గాలి వీచే వ్యతిరేక దిశలో పిచికారీ చేయరాదు. సాధ్యమైనంత వరకు గాలి, ఎండ ఉన్న సమయంలోనే పిచికారీ చేయడం మంచిది.
- పురుగు మందు పిచికారీపై రైతులకు అవగాహన అవసరం.
- వ్యవసాయానికి అధికారులు, శాస్త్రవేత్తల సలహా, సూచనలు పాటిస్తూ మందులను కొనుగోలు చేయాలి.

పిచికారీ పేలం మలి

పంటలను వీడవీడల నుంచి రక్షించుకునేందుకు క్రిమిసంహారక మందులు స్త్రీ తప్పనిసరిగా చేయాలి. కానీ, వాటిని వినియోగించే సమయంలో రైతులు తగిన జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి. లేదంటే వాటి ప్రభావం ఆరోగ్యంపై పడుతుంది. పిచికారీ సమయంలో రసాయనిక మందుల ప్రభావం ఉపరితీత్రల నుంచి నేరుగా మెదడుకు వెళ్తుంది. ప్రాథమిక చికిత్సకు అవకాశాలు తక్కువే ఉంటాయి. అత్యవసర చికిత్సయే శరణ్యం. రైతులు పూర్తిస్థాయి దుస్తులు ధరించి మందులను పిచికారీ చేయడం శ్రేయస్కరం. నిర్లక్ష్యం వహిస్తే ఒక్కోసారి ప్రాణాలకు కూడా ముప్పు ఏర్పడే ఆస్కారం ఉన్నది.

నిర్లక్ష్యం వహించవద్దు
 పంటలను వీడవీడల నుంచి రక్షించుకునేందుకు క్రిమిసంహారక మందులు స్త్రీ తప్పనిసరిగా చేయాలి. కానీ, వాటిని వినియోగించే సమయంలో రైతులు తగిన జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి. లేదంటే వాటి ప్రభావం ఆరోగ్యంపై పడుతుంది. పిచికారీ సమయంలో రసాయనిక మందుల ప్రభావం ఉపరితీత్రల నుంచి నేరుగా మెదడుకు వెళ్తుంది. ప్రాథమిక చికిత్సకు అవకాశాలు తక్కువే ఉంటాయి. అత్యవసర చికిత్సయే శరణ్యం. రైతులు పూర్తిస్థాయి దుస్తులు ధరించి మందులను పిచికారీ చేయడం శ్రేయస్కరం. నిర్లక్ష్యం వహిస్తే ఒక్కోసారి ప్రాణాలకు కూడా ముప్పు ఏర్పడే ఆస్కారం ఉన్నది.

కమ్మేసిన పొగమంచు పొగమంచులో లైట్ వేసుకుని వస్తున్న వాహనదారుడు